

Cauza C-662/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

19 octombrie 2022

Instanța de trimitere:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italia)

Data deciziei de trimitere:

10 octombrie 2022

Reclamantă:

Airbnb Ireland UC

Pârâtă:

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni

Obiectul procedurii principale

Acțiune introdusă de societatea Airbnb Ireland Unlimited Company, având ca obiect anularea 1) Deciziei Autorità per le garanzie nelle comunicazioni (Autoritatea pentru Garanții în Comunicații) (denumită în continuare „AGCOM”) nr. 200/21/CONS din 17 iunie 2021, prin care s-a prevăzut obligația furnizorilor de servicii de intermediere online și a furnizorilor de motoare de căutare online de a se înscrie în Registrul operatorilor de comunicații, și 2) a actelor conexe, printre care Decizia AGCOM nr. 666/08/CONS

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea principiului liberei prestări a serviciilor prevăzut la articolul 56 TFUE și la articolul 16 din Directiva 2006/123/CE, a articolului 3 din Directiva 2000/31/CE, precum și a Regulamentului (UE) 2019/1150, pentru a se stabili dacă aceste reglementări se opun unor dispoziții naționale care impun furnizorilor de servicii de intermediere online și de motoare de căutare online obligația de înscriere într-un registru, înscriere care implică de asemenea obligații pecuniare și

administrative suplimentare, însoțite de sancțiuni, în sarcina furnizorilor respectivi; interpretarea articolului 3 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2000/31/CE, precum și a Directivei (UE) 2015/1535, pentru a se stabili dacă statele membre sunt obligate să comunice Comisiei măsurile prin care se prevede în sarcina acelorași furnizori obligația de înscriere menționată anterior și dacă particularii se pot opune aplicării în ceea ce îi privește a unor astfel de măsuri care nu au fost notificate Comisiei.

Întrebările preliminare

- „Regulamentul (UE) 2019/1150 se opune unei dispoziții naționale care, în vederea promovării echității și a transparenței în favoarea întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online, inclusiv prin adoptarea de orientări, prin promovarea unor coduri de conduită și prin colectarea de informații pertinente, impune furnizorilor de servicii de intermediere online și de motoare de căutare online înscrierea într-un registru, care presupune transmiterea de informații relevante privind organizarea proprie și plata unei contribuții financiare, pe lângă aplicarea de sancțiuni în cazul neîndeplinirii acesteia?”

- „Directiva (UE) 2015/1535 impune statelor membre să comunice Comisiei măsurile prin care se prevede în sarcina furnizorilor de servicii de intermediere online și de motoare de căutare online obligația de înscriere într-un registru, care presupune transmiterea de informații relevante privind organizarea proprie și plata unei contribuții financiare, pe lângă aplicarea de sancțiuni în cazul neîndeplinirii acesteia? În cazul unui răspuns afirmativ, directiva menționată permite unui particular să se opună aplicării în ceea ce îl privește a măsurilor care nu au fost notificate Comisiei?”

- „Articolul 3 din Directiva 2000/31/CE se opune adoptării de către autoritățile naționale a unor dispoziții care, în vederea promovării echității și transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, inclusiv prin adoptarea de orientări, prin promovarea unor coduri de conduită și prin colectarea de informații pertinente, prevăd pentru operatorii stabiliți într-o altă țară europeană sarcini administrative și pecuniare suplimentare, cum ar fi înscrierea într-un registru, care presupune transmiterea de informații relevante privind organizarea proprie și plata unei contribuții financiare, pe lângă aplicarea de sancțiuni în cazul neîndeplinirii acesteia?”

- „Principiul liberei prestări a serviciilor prevăzut la articolul 56 TFUE și articolul 16 din Directiva 2006/123/CE se opun adoptării de către autoritățile naționale a unor dispoziții care, în vederea promovării echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, inclusiv prin adoptarea de orientări, prin promovarea unor coduri de conduită și prin colectarea de informații pertinente, prevăd pentru operatorii stabiliți într-o altă țară europeană sarcini administrative și pecuniare suplimentare, cum ar fi înscrierea într-un registru, care presupune transmiterea de informații relevante privind

organizarea proprie și plata unei contribuții financiare, pe lângă aplicarea de sancțiuni în cazul neîndeplinirii acesteia?”

- „Articolul 3 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2000/31/CE impune statelor membre să comunice Comisiei măsurile prin care se prevede în sarcina furnizorilor de servicii de intermediere online și de motoare de căutare online obligația de înscriere într-un registru, care presupune transmiterea de informații relevante privind organizarea proprie și plata unei contribuții financiare, pe lângă aplicarea de sancțiuni în cazul neîndeplinirii acesteia? În cazul unui răspuns afirmativ, directiva menționată permite unui particular să se opună aplicării în ceea ce îl privește a măsurilor care nu au fost notificate Comisiei?”

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolul 56 TFUE;

Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic), în special considerentul (22), precum și articolele 2 și 3;

Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, în special articolele 16 și 19;

Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, în special articolele 1 și 5;

Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, în special considerentele (46) și (47), precum și articolele 15 și 16.

Jurisprudența Curții de Justiție invocată

Hotărârile pronunțate în cauzele C-194/94, C-215/01 și C-390/18.

Dispozițiile naționale invocate

Legea nr. 249 din 31 iulie 1997 privind instituirea Autorității pentru Garanții în Comunicații și a normelor referitoare la sistemele de telecomunicații și de radioteleviziune, astfel cum a fost modificată (ca urmare a intrării în vigoare a Regulamentului 2019/1150) prin Legea nr. 178 din 30 decembrie 2020 privind bugetul de stat estimat pentru exercițiul financiar 2021 și bugetul multianual pentru perioada trienală 2021-2023.

În măsura în care prezintă interes pentru prezenta trimitere preliminară, reglementarea care reiese din dispozițiile menționate este următoarea:

- reglementarea prevede că se asigură în mod adecvat și efectiv respectarea Regulamentului 2019/1150 privind promovarea echității și transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, inclusiv prin adoptarea de orientări, prin promovarea unor coduri de conduită și prin colectarea de informații pertinente;
- furnizorii de servicii de intermediere online și de motoare de căutare online care oferă servicii în Italia, chiar dacă nu sunt stabiliți în acest stat, sunt obligați să se înscrie în Registrul operatorilor de comunicații (denumit în continuare „ROC”);
- în cazul nerespectării măsurilor adoptate de autoritate în temeiul Regulamentului 2019/1150, se aplică fiecărei entități în cauză o amendă administrativă cuprinsă între 2 % și 5 % din cifra de afaceri realizată de entitatea respectivă în ultimul exercițiu financiar;
- înscrierea în ROC implică obligația de a plăti anual o contribuție destinată acoperirii costurilor de exercitare a funcțiilor AGCOM în calitate de autoritate de reglementare și de supraveghere.

Legea nr. 266 din 23 decembrie 2005 privind dispoziții pentru constituirea bugetului anual și multianual al statului (Legea finanțelor pentru anul 2006), în special articolul 1 alineatul 66 bis, care privește contribuția referitoare la exercitarea funcțiilor AGCOM și pe care furnizorii menționați mai sus sunt obligați să o plătească.

Decizia AGCOM nr. 161/21/CONS din 12 mai 2021 de modificare a Deciziei nr. 397/13/CONS din 25 iunie 2013 privind declarația informativă de sistem. Decizia nr. 161/21/CONS menționată a modificat Decizia nr. 397/13/CONS, în vigoare anterior, prevăzând că sunt de asemenea obligați să depună declarația informativă de sistem (DIS) furnizorii de servicii de intermediere online și furnizorii de motoare de căutare online.

Decizia AGCOM nr. 200/21/CONS din 17 iunie 2021 de modificare a Deciziei nr. 666/08/CONS referitoare la Regulamentul pentru organizarea registrului operatorilor de comunicații ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 178 din 30 decembrie 2020 privind bugetul de stat estimat pentru exercițiul financiar 2021 și bugetul multianual pentru perioada trienală 2021-2023. Decizia nr. 200/21/CONS menționată a modificat, în aplicarea dispozițiilor articolului 1 alineatul 515 din Legea nr. 178/2020, Decizia nr. 666/08/CONS, în vigoare anterior, prevăzând obligația de înscriere în ROC în sarcina furnizorilor de servicii de intermediere online și a furnizorilor de motoare de căutare online. În special, această obligație implică următoarele obligații suplimentare:

- completarea mai multor formulare privind atât activitatea desfășurată, cât și organizarea debitorului (informații referitoare la capitalul social, la identitatea

asociațiilor, la compunerea și la durata mandatului organului administrativ). Informațiile transmise trebuie actualizate anual, iar, în caz de încălcare, se aplică sancțiuni administrative.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Reclamanta, Airbnb Ireland Unlimited Company, societate cu sediul social în Irlanda (denumită în continuare „reclamanta”), oferă servicii de intermediere online în domeniul închirierilor imobiliare pe perioade scurte.
- 2 Prin acțiunea formulată, reclamanta solicită în special anularea Deciziei nr. 200/21/CONS din 17 iunie 2021, prin care AGCOM a modificat, în aplicarea articolului 1 alineatul 515 din Legea nr. 178/2020, Decizia nr. 666/08/CONS, în vigoare anterior, prevăzând obligația de înscriere în ROC în sarcina furnizorilor de servicii de intermediere online și a furnizorilor de motoare de căutare online. Această înscriere implică de asemenea obligații de informare și de plată a unor contribuții financiare în sarcina furnizorilor respectivi, față de care sunt prevăzute sancțiuni în cazul nerespectării obligațiilor menționate. Obligațiile de informare amintite constau în completarea mai multor formulare privind atât activitatea desfășurată, cât și organizarea debitorului, iar obligațiile de plată constau în achitarea unei contribuții anuale destinate acoperirii costurilor de exercitare a funcțiilor AGCOM.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 3 Reclamanta susține că atât decizia atacată, cât și reglementarea națională aplicabilă în speță încalcă Regulamentul (UE) 2019/1150, Directivele (UE) 2015/1535 și 2000/31/CE, precum și principiul liberei prestări a serviciilor.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 4 Instanța de trimitere are îndoieli cu privire la conformitatea obligației de înscriere în ROC, prevăzută în sarcina furnizorilor de servicii de intermediere online și de motoare de căutare de Legea nr. 249/1997 (astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 178/2000) și de Decizia AGCOM nr. 668/08/CONS (astfel cum a fost modificată prin Decizia nr. 200/21/CONS), cu articolele 15 și 16 din **Regulamentul (UE) 2019/1150**. Obligația de înscriere în ROC, menționată anterior, implică în esență un control asupra structurii societare și administrative a furnizorilor în discuție. Un asemenea control, pe de o parte, nu corespunde verificării, impusă de Regulamentul nr. 2019/1150, a respectării obligațiilor prevăzute de acest regulament și, pe de altă parte, contravine obiectivului, urmărit de același regulament, de a asigura transparența și echitatea raporturilor contractuale dintre furnizorii în cauză și întreprinderile utilizatoare.

- 5 În continuare, instanța de trimitere amintește că **Directiva 2015/1535** prevede o procedură de informare în domeniul normelor privind serviciile societății informaționale, pentru a asigura o transparență maximă cu privire la inițiativele naționale și pentru a permite controlul Comisiei asupra acestora, în vederea protejării principiului liberei circulații a mărfurilor și a serviciilor. Dat fiind că, pe de o parte, serviciile prestate de furnizorii menționați anterior se încadrează în serviciile societății informaționale și, pe de altă parte, normele referitoare la obligația de înscriere în ROC, aplicabile acelorași furnizori, instituie în mod specific o condiție generală pentru prestarea serviciilor societății informaționale, normele respective ar fi trebuit să fie comunicate Comisiei. În opinia instanței de trimitere, în cazul încălcării acestei obligații de comunicare către Comisie, normele în cauză nu ar fi aplicabile particularilor.
- 6 Instanța de trimitere are de asemenea îndoieli cu privire la conformitatea obligației de înscriere în ROC cu articolul 3 din **Directiva 2000/31/CE** (Directiva privind comerțul electronic), pentru motivul că această obligație poate reprezenta, în lumina directivei citate, o restricție nelegală privind libera circulație a serviciilor societății informaționale. Astfel, este vorba despre o obligație care privește desfășurarea activității de servicii ale societății informaționale în sensul aceleiași directive; în plus, ea se aplică și furnizorilor de servicii stabiliți în alte state membre decât cel italian și determină o îngreunare a formalităților administrative și sarcini economice importante pentru furnizorii de servicii respectivi. Pe de altă parte, serviciile în discuție nu se încadrează în categoriile scutite prevăzute la articolul 2 din Directiva 2000/31 și nici nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 3 din această directivă, care permit unui stat membru să prevadă limitări; de altfel, obligațiile de informare cu privire la situația subiectivă a întreprinderii și de plată a contribuției financiare sunt disproporționate în raport cu obiectivul de promovare a echității și a transparenței în favoarea întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online.
- 7 Instanța de trimitere are îndoieli și cu privire la conformitatea obligației de înscriere în ROC cu principiul liberei prestări a serviciilor prevăzut la articolul 16 din **Directiva 2006/123/CE** (Directiva privind serviciile). Această directivă prevede că statele membre nu pot să restrângă libertatea de a presta servicii în cazul unui prestator stabilit într-un alt stat membru prin impunerea, printre altele, a obligației de a obține o autorizație din partea autorităților competente. În speță, obligația de înscriere în ROC impusă întreprinderilor stabilite într-un alt stat membru este de natură să aducă atingere liberei prestări a serviciilor, întrucât aceasta implică costuri economice și administrative care pot afecta piața internă și care pot să întârzie, să facă mai dificilă sau mai oneroasă prestarea serviciilor în statul membru gazdă.
- 8 În sfârșit, instanța de trimitere amintește că obligația de înscriere în ROC poate conduce la restrângerea liberei circulații a serviciilor societății informaționale furnizate de o entitate stabilită într-un alt stat membru. În această privință, articolul 3 alineatul (4) litera (b) a doua liniuță din Directiva 2000/31 prevede că intenția de a lua asemenea măsuri trebuie notificată Comisiei și statului membru în

care este stabilită întreprinderea. Potrivit instanței de trimitere, în cazul încălcării obligației de comunicare către Comisie, măsura în cauză nu ar putea fi aplicată particularilor.

- 9 Problemele menționate mai sus sunt în mod cert relevante, întrucât, în cazul în care s-ar constata o neconformitate directă a obligației de înscriere în ROC cu dreptul Uniunii Europene, reglementarea națională în discuție ar trebui să rămână neaplicată, iar furnizorii nu ar fi ținuți să îndeplinească obligația prevăzută de aceasta.

DOCUMENT DE LUCRU